

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 11ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1993

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΑΡΙΘΜΩΝ

- (α) Νέος πρώτος ἀριθμὸς Mersenne
(β) Τὸ πλῆθος τῶν ἀριθμῶν Carmichael εἶναι ἀπειρο

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Κ. ΑΡΤΕΜΙΑΔΟΥ

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι, Κυρίες καὶ Κύριοι,

“Ο σκοπὸς τῆς σημερινῆς μου διμήλιας εἶναι νὰ πληροφορήσω τὸν ἀκροατὴ (καὶ ἀργότερα τὸν ἀναγνώστη) σχετικὰ μὲ δόγματα τοὺς ἀνακαλύψεις στὴ θεωρίᾳ Ἀριθμῶν, ἥτοι τὴν ἀνακάλυψη ἐνὸς νέου ἀριθμοῦ Mersenne καὶ τὴν πρόταση ποὺ βεβαιώνει ὅτι τὸ πλῆθος τῶν ἀριθμῶν Carmichael εἶναι ἀπειρο. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ θὰ παραθέσω, ἐν συντομίᾳ, ἐπεξηγηματικὰ σχόλια καὶ πληροφορίες ἀναφερόμενες στὴν «ἔξερεύνηση» τοῦ ἀπέραντου ἐκείνου, σὲ ἔκταση, τοπίον ποὺ ἀποτελεῖ τὴ βάση τοῦ ἀριθμητικοῦ συστήματος, ἥτοι τοῦ κλάδου ἐκείνου τῆς Θεωρίας Ἀριθμῶν ὁ δοποῖος μελετᾶ τὸν πρώτον ἀριθμούς.

“Ἐνας ἀκέραιος θετικὸς ἀριθμὸς καλεῖται «πρῶτος» ὅταν εἶναι μεγαλύτερος τῆς μονάδας καὶ δὲν διαιρεῖται ἀκριβῶς παρὰ μόνο μὲ τὸν ἑαυτό τον καὶ μὲ τὴ μονάδα. Παραδείγματα πρώτων ἀριθμῶν εἶναι : 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29, 31, 37, 41, 43, 47, 53, 59. Οἱ πρῶτοι ἀριθμοὶ ἀποτελοῦν τὸ βασικὸ «δομικὸ» ὑλικὸ μὲ τὸ δοποῖο κατασκευάζομε τοὺς ἀκέραιονς καὶ θετικὸς ἀριθμούς. Ὁ Εὐκλείδης (300 π.Χ.) ἔδωσε μιὰ ἀπόδειξη κλασσικοῦ κάλλος τῆς προτάσεως : «Τὸ πλῆθος τῶν πρώτων ἀριθμῶν εἶναι ἀπειρο». Ὁ ἴδιος ἐπίσης ἀπέδειξε ὅτι: «Κάθε ἀκέραιος καὶ θετικὸς ἀριθμὸς μπορεῖ νὰ γραφεῖ κατὰ ἓνα μόνο τρόπο ὡς τὸ γινόμενο πρώτων ἀριθμῶν αὐ-

ξοντος μεγέθους». Π.χ. δ ἀριθμὸς 24 μπορεῖ νὰ γραφεῖ $2 \times 12 \equiv 3 \times 8 \equiv 6 \times 4$. "Αν δμως θέλομε νὰ χρησιμοποιήσουμε μόνο πρώτους ἀριθμούς, τότε δ μοναδικὸς τρόπος ἀναλύσεως τοῦ 24 σὲ γυνόμενο παραγόντων εἶναι $2 \times 2 \times 2 \times 3$.

Οἱ πρῶτοι ἀριθμοὶ ἀποτελοῦσαν πάντοτε ἀντικείμενο μεγάλης περιεργείας. "Υπάρχει τύπος, ἢ κάποιος ἀπλὸς κανόνας, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ δποίου νὰ μποροῦμε νὰ ἐπιλέγομε πρώτους ἀριθμοὺς ἀπὸ τὴν ἀκολούθια: 2, 3, 4, 5, ... ; "Υπάρχει ἀπλὸς τρόπος ἐλέγχουν ἂν ἔνας δοθεὶς ἀριθμὸς εἶναι πρῶτος; "Αν ἔνας ἀριθμὸς δὲν εἶναι πρῶτος, μποροῦμε νὰ βροῦμε τοὺς διαιρέτες του κατὰ τρόπον συντομότερο ἀπὸ τὸ συνήθη, δ δποῖος (συνήθης) συνίσταται στὸ νὰ δοκιμάζομε τὸν ἔναν ἀκέραιο μετὰ τὸν ἄλλο; Μήπως τὸ σύνολο τῶν πρώτων ἀριθμῶν ἔχει δρισμένες «ἀκυρφές» ἰδιότητες τὶς δποῖες ἀκόμη δὲν γνωρίζομε; Τὰ σπουδαῖα καὶ θεμελιώδη αὐτὰ ἐρωτήματα, τὰ δποῖα ἔχοντας τεθεῖ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων, δὲν εἶναι ἄσκητα μεταξὺ τοὺς καὶ ὁδηγοῦν στὸ ἔξῆς ἐρώτημα: ποιὲς ἀπὸ τὶς ἰδιότητες τῶν πρώτων ἀριθμῶν εἶναι σπουδαῖες καὶ ποιὲς δῆμι; 'Αναφορικὰ μὲ τὸ ἐρώτημα, ἂν ὑπάρχει ἀπλὸς κανόνας ἐπιλογῆς πρώτων ἀριθμῶν, μιὰ πρώτη ἀπάντηση σ' αὐτὸν ἀποτελεῖ τὸ γνωστὸ «Κόσκινον τοῦ Ἐρατοσθένους».

'Ἐπίσης ἀπὸ τὸν δρισμὸ τοῦ πρώτου ἀριθμοῦ προκύπτονταν οἱ ἀκόλουθες, σχετικὲς μὲ τὰ ὑπόλοιπα ἐρωτήματα, τρεῖς προτάσεις. "Εστω ν ἀκέραιος καὶ θετικὸς ἀριθμός. Τότε:

Πρόταση A. "Ο ν εἶναι πρῶτος ἀν δὲν ἔχει διαιρέτες μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν 2 καὶ $\sqrt{2}$.

Πρόταση B. "Ο ν εἶναι πρῶτος, τότε καὶ μόνο τότε, δταν αὐτὸς διαιρεῖ ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸ $(n - 1)! + 1$ ($\delta\pi\mu(n - 1)! = 1.2.3.\dots(n - 1)$).

Πρόταση Γ. "Αν δ ν εἶναι πρῶτος, τότε δ ν διαιρεῖ ἀκριβῶς τὸν $2^n - 2$.

'Απὸ τὴν Πρόταση Γ προκύπτει δτι ἀν δ ν δὲν διαιρεῖ τὸν $2^n - 2$, τότε δ ν δὲν εἶναι πρῶτος. Αὐτὸν φυσικὰ δὲν σημαίνει δτι, ἀν δ ν διαιρεῖ ἀκριβῶς τὸν $2^n - 2$, δ ν εἶναι πρῶτος.

"Η Πρόταση Γ ἀποτελεῖ κριτήριο τὸ δποῖο μᾶς λέγει πότε ἔνας δοθεὶς ἀκέραιος ν δὲν εἶναι πρῶτος.

"Ο Γάλλος μαθηματικὸς Fermat, στὸ γράμμα του τῆς 18' Οκτωβρίου 1640 πρὸς τὸν ἔμπιστο φίλο του Frenicle, γράφει δτι τὸ γεγονός δτι δ ν διαιρεῖ ἀκριβῶς τὸν $2^n - 2$, δταν δ ν εἶναι πρῶτος, δὲν ἀποτελεῖ μεμονωμένο φαινόμενο, καὶ ἀποδεικνύει δτι:

Πρόταση Δ. "Αν δ ν εἶναι πρῶτος, τότε δ ν διαιρεῖ ἀκριβῶς τὸν $a^n - a$, δπον δ α μπορεῖ νὰ εἶναι δποιοσδήποτε ἀκέραιος καὶ θετικὸς ἀριθμός.

'Απὸ τὴν Πρόταση Δ προκύπτει δτι: ἀν δ ν δὲν διαιρεῖ ἀκριβῶς τὸν $a^n - a$, γιὰ κάποιον ἀκέραιο καὶ θετικὸ α, τότε δ ν δὲν εἶναι πρῶτος.

Τὸ 1899 δ Korselt ἀπέδειξε τὸ ἀκόλουθο κριτήριο:

Πρόταση E. ‘Ο ν διαιρεῖ τὸν αὐ — α, ὅπου α εἶναι ὁ οἰοσδήποτε ἀκέραιος καὶ θετικός, τότε καὶ μόνο τότε ὅταν ὁ ν δὲν ἔχει διαιρέτη ὁ ὅποιος εἶναι τέλιο τετράγωνο, καὶ ὅταν γιὰ κάθε πρῶτο ἀριθμὸν p , ὁ ὅποιος διαιρεῖ τὸν ν, ὁ ἀριθμὸς $p - 1$ διαιρεῖ τὸν ν — 1.

‘Η ὕπαρξη ἀριθμῶν, ν, οἱ ὅποιοι ἴκανοποιοῦν τὶς ὑποθέσεις τῆς Πρότασης E ἀνακαλύφθηκε τὸ 1910 ἀπὸ τὸν Carmichael, καλοῦνται δὲ οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ «ἀριθμοὶ Carmichael».

Παραθέτομε παραδείγματα ἀριθμῶν Carmichael :

$$\begin{aligned} 561 &= 3 \times 11 \times 17, & 1105 &= 5 \times 13 \times 17, & 1729 &= 7 \times 13 \times 19 \\ 2465 &= 5 \times 17 \times 29, & 2821 &= 7 \times 13 \times 31, & 41041 &= 7 \times 11 \times 13 \times 41 \\ 825265 &= 5 \times 7 \times 17 \times 19 \times 73. \end{aligned}$$

Πρόσφατα, πρὸ μερικῶν μηνῶν, οἱ μαθηματικοὶ Red Alford, Andrew Granville καὶ Carl Pomerance τοῦ Univ. of Georgia, ἀπέδειξαν τὸ ἔξῆς θεώρημα ἀπὸ τὸ ὅποιο προκύπτει ὅτι : ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΩΝ APIOMΩΝ CARMICHAEL ΕΙΝΑΙ ΑΠΕΙΡΟ. Ὑδωσαν ἔτσι λύση σὲ ἓνα πρόβλημα ποὺ ἐπὶ 80 χρόνια παρέμενε ἄλυτο.

ΘΕΩΡΗΜΑ (Alford, Granville, Pomerance — 1992).

‘Υπάρχουν περισσότεροι ἀπὸ $x^{2/7}$ ἀριθμοὶ Carmichael μικρότεροι ἢ ἵστι τοῦ x , ἀν το ἔτη ληφθεῖ ἀρκετά μεγάλο.

‘Αναγνωρίζεται εὖκολα ὅτι ὅσο προχωρεῖ κανεὶς στὸν ἐντοπισμὸν ὅλοένα καὶ μεγαλυτέρων πρώτων ἀριθμῶν, τριψηφίων, τετραψηφίων, κ.ο.κ., τόσο οἱ δυσκολίες ποὺ συναντᾶ γίνονται μεγαλύτερες.

Στὸ σημεῖο ἀντὸν θὰ ἥθελα, προτοῦ νὰ προχωρήσω, νὰ παραθέσω τὴν ἀκόλουθη συγκλονιστικὴ ἰστορία, ἡ ὅποια ἴδιαίτερα ἀφορᾶ τοὺς συναδέλφους τοῦ ἱατρικοῦ καὶ βιολογικοῦ κλάδου, καὶ ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀποψή ὅτι ὅντως οἱ πρῶτοι ἀριθμοὶ ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ὑψίστης περιεργείας.

Στὸ βιβλίο τον «The Man Who Mistook His Wife for a Hat» ὁ νευρολόγος Oliver Sacks διηγεῖται μιὰ παράξενη ἰστορία δύο διδύμων ἀδελφῶν, τοῦ John καὶ τοῦ Michael, τοὺς ὅποιους ἡ γενομένη διάγνωση εἶχε χαρακτηρίσει φαντασιόπληκτους, ψυχωτικοὺς καὶ ἀκρως διανοητικὰ καθυστερημένους. ‘Οταν δὲ Sacks τοὺς συνάντησε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1966, τὰ δίδυμα ἦταν περίπου 35 ἔτῶν καὶ εἶχαν διατελέσει τρόφιμοι διαφόρων ἰδρυμάτων ἀπὸ ἥλικιας 7 ἔτῶν. Μολονότι τὰ δίδυμα ἦταν ἀνίκανα νὰ κάνουν καὶ ἀπλές ἀκόμα ἀριθμητικὲς πράξεις, ἡ μνήμη τους ὅμως, σχετικὰ μὲ τοὺς ἀριθμούς, ἦταν παταπληκτική, ἀφοῦ μποροῦσαν νὰ ἀπομνημονεύουν καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνουν ἓνα ἀκέραιο ἀριθμὸ μὲ 300 ψηφία.

Κάποια μέρα δὲ Sacks παρακολούθησε τὰ δίδυμα ποὺ καθισμένα σὲ μιὰ γωνιὰ χαμογελοῦσαν, φαίνονταν πολὺ εὐτυχισμένα καὶ συζητοῦσαν στὴ γλώσσα τῶν ἀριθ-

μῶν. Ὁ John ἀνέφερε ἔνα ἔξαφήφιο ἀριθμό, δο Michael κοννοῦσε τὸ κεφάλι, χαμογελοῦσε καὶ ἀπαντοῦσε μὲ κάποιο ἄλλο ἔξαφήφιο ἀριθμό. Τὰ δίδυμα φαίνονταν πολὺ εὐχαριστημένα μὲ τὸ παιχνίδι αὐτὸ τῆς ἀνταλλαγῆς ἀριθμῶν. Κατάπληκτος δο Sacks προσπάθησε, δταν ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του, νὰ ἔξακριβώσει τί ἦταν αὐτὸ ποὺ εὔνοῦσε τέτοια εὐχαριστηση στὰ δίδυμα. Ὡθούμενος ἀπὸ κάποια διαισθηση ἔξακριβωσε τελικὰ ὅτι οἱ ἀριθμοὶ τους ὅποιονς ἀντιγέλλασσαν τὰ δίδυμα ἦταν πρῶτοι ἀριθμοί!!

Τὴν ἐπόμενη ἡμέρα, δταν δο Sacks ξανασυνάντησε τὰ δίδυμα, τὰ βρῆκε νὰ παίζονταν τὸ ἴδιο παιχνίδι. Τὰ πλησίασε, τότε, καὶ πρότεινε ἔνα δικταφήφιο πρῶτο ἀριθμὸ τὸν ὅποιο, φάχροντας δλη τρύχτα, εἶχε ἀνακαλύψει σὲ ἔνα πίνακα πρώτων ἀριθμῶν ἐνὸς κάποιου βιβλίου. Τὰ δίδυμα μὲ μιὰ ἔκφραση στὸ πρόσωπό τους μεγάλης αὐτο-συγκέντρωσης στράφηκαν πρὸς αὐτόν, ἀρχισαν ὑστερα ἀπὸ λίγα δευτερόλεπτα νὰ χαμογελοῦν, καὶ ἀμέσως κάλεσαν τὸν Sacks νὰ παίξει μαζὶ τους τὸ ἴδιο παιχνίδι. "Υστερα ἀπὸ 5 λεπτὰ ὁ John ἀνέφερε ἔνα ἐννεαφήφιο πρῶτο ἀριθμό! Συνεχίζοντας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, τὰ δίδυμα κατέληξαν νὰ δώσουν ἔνα εἰκοσαφήφιο πρῶτο ἀριθμό! "Ἄς σημειωθεῖ ὅτι δο κατάλογος τοῦ Sacks περιεῖχε μέχρι καὶ δεκαφήφιονς μόνο, πρώτους ἀριθμούς.

"Οταν, Κυρίες καὶ Κύροι, γιὰ πρώτη φορὰ διάβασα τὴν ἰστορία αὐτὴ μὲ κατέλαβε ἔνα αἴσθημα δέονς καὶ κατάπληξης ἀναφορικὰ μὲ τὸν τρόπο ποὺ λειτονγεῖ δὲγκεφαλος τοῦ ἀνθρώπου. Διότι πρέπει νὰ γνωρίζομε ὅτι χρειάσθηκε νὰ περάσουν αἰῶνες ὀλόκληροι γιὰ νὰ μπορέσουν οἱ μαθηματικοὶ νὰ ἀνακαλύψουν ἔνα τρόπο νὰ ἐπιτύχουν αὐτὸ ποὺ δο John καὶ δο Michael ἐπέτυχαν αὐθόρυμητα: νὰ μποροῦν νὰ ἐντοπίζουν καὶ νὰ ἀναγνωρίζουν πρώτους ἀριθμούς, τόσο μεγάλους.

"Η μελέτη τῶν πρώτων ἀριθμῶν ὅχι μόνο μᾶς ὀδήγησε σὲ βαθύτατες καὶ σπουδαίστατες μαθηματικὲς ἀνακαλύψεις τῆς ἐποχῆς μας, ἀλλὰ καὶ σὲ ἐφαρμογὲς ποὺ ἀφοροῦν τὴν κατασκευὴν κρυπτογραφικῶν κωδίκων οἱ ὅποιοι παίζουν σπουδαῖο ρόλο στὴ λειτουργία τῶν τραπεζικῶν συστημάτων καθὼς καὶ στὴν ἐθνικὴ ἄμυνα.

Καὶ τώρα, μετὰ τὴν παρεμβολὴ τῆς συγκλονιστικῆς αὐτῆς ἰστορίας, συνεχίζω τὴν ἀνάπτυξη τοῦ θέματός μου. Λίνουμε τους ἀκόλουθους δύο ὀρισμούς.

"Ἐνας ἀκέραιος καὶ θετικὸς ἀριθμὸς καλεῖται «τέλειος» δταν τὸ ἀθροισμα τῶν διαιρετῶν του ἰσοῦται μὲ τὸ διπλάσιο τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ. Παραδείγματα τελείων ἀριθμῶν εἶναι οἱ ἀριθμοὶ 6, 28, 496. "Εχομε:

$$1 + 2 + 3 + 6 = 2 \times 6$$

$$1 + 2 + 4 + 7 + 14 + 28 = 2 \times 28$$

$$1 + 2 + 4 + 8 + 16 + 31 + 62 + 124 + 248 + 496 = 2 \times 496.$$

"Ἐνας ἀριθμὸς τῆς μορφῆς $2^N - 1$, δπον δ N εἶναι πρῶτος, καλεῖται ἀριθμὸς τοῦ Mersenne, εἰς μνήμην τοῦ Γάλλου μοναχοῦ καὶ μαθηματικοῦ τοῦ 17ου αἰώνα Marin

Mersenne, δ ὁποῖος πρῶτος ἐμελέτησε τὶς συνθῆκες ὑπὸ τὶς ὁποῖες οἱ ἀριθμοὶ τῆς μορφῆς $2^N - 1$ εἴναι πρῶτοι.

Mία συνθήκη ANATKAIΑ ἀλλὰ OXI IKANH για. νὰ εἶναι ὁ ἀριθμός $2^N - 1$ πρῶτος εἶναι ὁ N νὰ εἶναι πρῶτος.

«Ενας άριθμός τοῦ Mersenne δὲ δύοις εἶναι πρῶτος καλεῖται γιὰ συντομία «Mersenne πρῶτος». Οἱ «Mersenne πρῶτοι» ἀπέκτησαν κάποια φήμη, ἐν μέρει διότι τὸ μέγεθός τους αὐξάνει ταχύτατα ὅταν τὸ N αὐξάνει. Δὲ ν εἰναι γνωστὸν ἃν τὸ πλῆθος τῶν πρώτων «Mersenne πρώτων» εἶναι ἄπειρο. Μέχρι τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰώνα ἡ ἐπαλήθευση ἀν ἔνας άριθμός εἶναι «Mersenne πρῶτος» γίνονταν δι' ἀπευθείας ὑπολογισμοῦ. Αργότερα ἡ ἐπαλήθευση ἀρχισε νὰ γίνεται μὲ τὴν χοήση H/Y .

Μέχρι τὸ 1985 τὸ πλῆθος τῶν γνωστῶν «Mersenne πρώτων» ἦταν 31. Ὁ 31ος «Mersenne πρώτος» δ ὁποῖος καὶ ἀνακαλύφθηκε τὸ 1985 εἶναι ὁ ἀριθμός ποὺ προκύπτει ἀν $N = 216091$, ἥτοι ὁ ἀριθμός:

$2^{216091} - 1$.

Πολὺ πρόσφατα, ποὶν ἀπὸ μερικοὺς μῆνες ἀνακαλέφθηκε ὁ 32ος «Mersenne πρῶτος» ἀπὸ τὸν David Slowinski, καὶ εἶναι ὁ ἀριθμὸς

$$2^{756839} - 1$$

⁴ Ο ἀριθμὸς αὐτὸς προέκυψε ὑστερα ἀπὸ ὑπολογισμοὺς 19 ὁρῶν τοὺς διόποιονς ἔξετέλεσε δὲ Υπολογιστῆς C R A Y - 2 , στὸ Harwell Laboratory τοῦ A E A Technology στὴν Ἀγγλίᾳ . ⁵ Ο νεοανακαλυφθεὶς ἀριθμὸς ἔχει 227832 ψηφία καὶ καταλαμβάνει 47 πυκνογραμμένες δακτυλογραφημένες σελίδες .

Δὲν εἶναι γνωστὸ ἀν μεταξὺ τοῦ 31ον καὶ τοῦ 32ον «Mersenne πρώτου» ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι «Mersenne πρῶτοι». Πάντως γνωρίζομε ὅτι γιὰ $216091 < N \leq 365000$, δὲν ὑπάρχουν «Mersenne πρῶτοι». Μερικοὶ ἔλεγχοι ἔχουν γίνει γιὰ $365000 \leq N \leq 750000$. Ἐπίσης δὲν ἔχει γίνει πλήντος ἔλεγχος γιὰ $170000 < N < 216091$.

Δώσαμε προηγουμένως τὸν δρισμὸν τοῦ «τέλειον ἀριθμοῦ». Εἶναι γνωστὸ δότι ἔνας ἀριθμὸς ἀριθμὸς εἶναι τέλειος τότε καὶ μόνο τότε ὅταν εἶναι δυνατὸν νὰ γραφεῖ ὑπὸ τὴν μορφὴ $2^{N-1} \cdot (2^N - 1)$, δπον ὁ παράγων $2^N - 1$ εἶναι πρῶτος. Ἀπὸ τὴν παρατήρηση αὐτῆ προκύπτει δτι ἡ ἀνακάλυψη τοῦ 32ου «Mersenne πρώτου» συνεπάγεται αὐτομάτως καὶ τὴν ἀνακάλυψη τοῦ 32ου τέλειον ἀριθμοῦ.

³ Ας σημειωθεῖ ότι ή ἐπὶ 19 ὥρες ὑπολογιστική λειτουργία τοῦ CRAY-2 χοη-
σίμευσε μόνο γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ LUCAS-LEHMER TEST γιὰ τὴν εὑρεση τοῦ
32ου «Mersenne πρώτου». ⁴ Ομως προτοῦ προκύψει δὲ ἀριθμὸς αὐτὸς κρειάσθηκε δὲ
τοῦ CRAY-2 νὰ πειραματισθεῖ μὲν ἔνα πολὺ μεγάλο ἀριθμὸν ἐκθετῶν, N , παρὰ τὸ γεγο-
νός ότι ἀρκοῦσε δὲ N νὰ ἐπιλεγεῖ μεταξὺ ποώτων ἀριθμῶν καὶ δῆμοι μεταξὺ δἰλων τῶν

ἀκεραίων. Αὐτὸς σημαίνει ότι οἱ ἔλεγχοι αὐτοὶ μποροῦν νὰ διεξαχθοῦν μόνο σὲ ὅρισμένες μεγάλες ἐταιρεῖες, οἱ ὅποιες καὶ διαθέτουν τέτοιους ὑπερυπολογιστές γιὰ τὶς δικές τους ἀνάγκες.

Σχετικὰ μὲ τοὺς τέλειους ἀριθμοὺς ὑπάρχονν μερικὰ ἐρωτήματα τὰ ὅποια παραμένοντιν ἀκόμα ἀναπάντητα. Π.χ., πανεὶς μέχρι σήμερα δὲν ἔχει ἀνακαλύψει ἓνα περιττὸ τέλειο ἀριθμό. *“Αν ὑπάρχει ἔνας τέτοιος ἀριθμός, πρέπει ὅντως νὰ εἶναι τεράστιος καὶ νὰ ἔχει πολλοὺς διακεκριμένους πρώτους παράγοντας.*

Καὶ τίθεται τὸ ἐρώτημα: *«Η ἐνδεχόμενη μὴ ὑπαρξῆ περιττῶν τελείων ἀριθμῶν ἀποτελεῖ πράγματι ἕνα ἐνδιαφέρον πρόβλημα;»* Επ’ αὐτοῦ οἱ γνῶμες τῶν μαθηματικῶν διχάζονται.

Πρὸς εἰκοσαετίας περίπου ἡ μαθηματικὴ κοινότητα ἐπίστενε, σχετικὰ μὲ τοὺς πρώτους ἀριθμούς, ὅτι ἀν καὶ αὐτὸὶ παρουσιάζοντιν ἀξιόλογο ἐρευνητικὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ θεωρητικῆς πλευρᾶς, δὲν θὰ χρησιμεύσουν οὕτε θὰ ὑπάρξει ποτὲ ἐφαρμογὴ αὐτῶν στὸν «πραγματικὸ κόσμο» στὰ προβλήματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Πόσο δμως τὰ πράγματα ἔχοντιν ἀλλάξει σήμερα; Οἱ πρῶτοὶ ἀριθμοὶ καθὼς καὶ μέθοδοι ἀναλύσεως ἀριθμῶν σὲ πρώτους παράγοντες κατέχοντιν σήμερα περίοπτη κεντρικὴ θέση σὲ μερικὲς ἀπὸ τὶς πιὸ προηγμένες μεθόδους μὲ τὶς δόποις μετασχηματίζομε δεδομένα (DATA) ἔτσι ὥστε νὰ διατηρητῇ ἡ μνησικότητα αὐτῶν. Μιὰ σχετικῶς λεπτομερὴ περιγραφὴ τῶν λεγομένων «Δημοσίων Κρυπτογραφικῶν Κωδίκων» (Public Key Codes), οἱ δόποιοι βασίζονται στὴν χρήση μεγάλων πρώτων ἀριθμῶν, εἰχα κάνει στὴν δμιλία μουν κατὰ τὴν ἐπίσημη ὑποδοχή μουν στὴν *‘Ακαδημία ’Αθηνῶν τὴν 5-5-1987 (Πρακτικὰ τῆς ’Ακαδημίας ’Αθηνῶν, Τόμ. 62, 1987).*

Ἐπειδὴ ἡ τεχνικὴ τῆς κρυπτογραφίας ἀπαιτεῖ τὴν χρήση πολὺ μεγάλων πρώτων ἀριθμῶν, ἡ ἀνακάλυψη καὶ ἀναγνώριση πρώτων ἀριθμῶν εἶναι τεραστίας σημασίας καὶ σπουδαιότητας.

“Ισως λοιπὸν ἦταν κρίμα ποὺ τὸ ἴδιαζον ταλέντο τῶν διδύμων ἀδελφῶν, John καὶ Michael, ποτὲ δὲν χρησιμοποιήθηκε γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό.

“Οταν μετὰ δέκα χρόνια ὁ Sacks ξανασυνάντησε τὰ δίδυμα, αὐτὰ δὲν ἔμεναν πιὰ μαζί. Τὰ εἶχαν χωρίσει, καὶ ἐκτελοῦσαν ἐργασίες ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ. ’Αλλοίμορο! Τὸ τίμημα τῆς ἐπιστροφῆς των στὴν «δμαλότητα» ὑπῆρξε ἡ ἀπώλεια τῶν θαυμαστῶν ἐκείνων ἵκανοτήτων τους σχετικὰ μὲ τοὺς πρώτους ἀριθμούς.